

Valtuustoaloite: Mielenterveysvaikutusten arviointi (MIVA) käyttöön Tampereen päätöksenteossa

Mielenterveyden ongelmat ovat tamperelaisten suurimpia hyvinvoinnin haasteita. Mielenterveys on perusta kaikelle – hyvälle elämälle, yhteisöille ja kaupungin tulevaisuudelle. Silti mielenterveys jää liian usein näkymättömäksi päätöksenteossa. Mielenterveys ei ole vain terapiaa, vaan se rakentuu joka päivä siellä, missä tamperelaiset asuvat, opiskelevat, työskentelevät ja elävät. Koulutus päätökset, asuntopolitiikka, kaupunkiympäristön suunnittelu ja työelämän tukeminen ovat kaikki ovat mielenterveyspäätöksiä.

Kunnan lakisääteinen tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kun onnistumme tässä, se näkyy myös kaupungin taloudessa – valtionosuuksien HYTE-kerroin mittaa juuri sitä, miten hyvinvointia edistetään arjen tasolla. Mielenterveys on ylipäätään Tampereen talouden ja työllisyyden keskeinen kysymys. Mielenterveyden häiriöt ovat muun muassa suurin syy työkyvyttömyyseläkkeisiin ja pitkiin sairauspoissaoloihin, mikä osaltaan heikentää kaupungin työllisyysastetta ja taloudellista kestävyyttä.

Emme voi onnistua siinä, mitä emme tutki ja mittaa. Mielenterveysstrategia 2020–2030 suosittaakin, että mielenterveyden vaikutukset tulisi huomioida aina, kun tehdään ihmisiä koskevia päätöksiä. Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan kunnissa ja valtionhallinnossa monesta eri näkökulmasta, mutta mielenterveysvaikutusten ennakoarvioinnille ei ole Suomessa vielä vakiintunutta käytäntöä. Tämän johdosta Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), MIELI ry, EHYT ry ja Mielenterveyden keskusliitto ovat kehittäneet uuden MIVA-työkalun mielenterveysvaikutusten arviointiin.

MIVA-menetelmän avulla voidaan arvioida päätösten ennakoituja vaikutuksia asukkaiden mielenterveydelle ja mielen hyvinvoinnille sekä lisätä myönteisiä ja vähentää kielteisiä vaikutuksia. Mielenterveysvaikutusten arviointi tukee siten hyvinvointia, terveyttä ja taloudellista kestävyyttä – asioita, joita Tampere ei voi sivuuttaa.

Vaikka valmiit työkalut ovat olemassa, mielenterveysvaikutusten ennakoarviointi on ollut toistaiseksi Suomessa vähäistä. Tampere on Suomen vetovoimaisin kaupunki, joka on maanlaajuisesti tunnettu rohkeudestaan ja edelläkävijyydestään monilla aloilla. Nyt meillä on mahdollisuus näyttää esimerkkiä myös mielenterveyden edistämisessä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Tampereen kaupunki ottaa käyttöön mielenterveysvaikutusten arvioinnin osaksi vaikutusten arviointia. Lisäksi esitämme, että kaupungin hallintoon nimetään MIVA-arvioinnin koordinoijasta vastaava henkilö ja tarvittaessa perustetaan poikkihallinnollinen MIVA-työryhmä. MIVA-menetelmän osallistavaa prosessia hyödynnetään myös tamperelaisten, järjestöjen ja muiden sidosryhmien osallisuuden vahvistamiseksi.

Julia Sangervo (vihr)

Noora Hakulinen (vihr)

Liia-Elisabeth Suomi (vihr.)

Mikaela Sultonen

Aino Halinen

Laura Korhonen

PIRKKO VARTIAINEN (SDP)

Perttu Jussila

ATTE VIRROLAINEN

Lauri Linden

Minna Minkkinen

Jukka Hämäläinen

TUIJA JÄRVINEN

Oprimägi Oliver Priimägi

Ulla Lampman

~~Mira~~ Mira Hirvonen

Hanna-Maria Grann Hanna-Tea Grann

Jack Gustafsson

Vilma Järvis

~~Oliver~~

Johanna Kirjavainen Johanna Kirjavainen

Milla Kärjäläinen Milla Kärjäläinen

~~Anna~~ ANNA MOILANEN

Jarkko M. Jarkko M. Saksala

Lauri Neuvonen

Mirja Salmijärvi

~~Oras~~ ORAS TYINKYNNEN

Laura Vänskä Laura Vänskä

Machael Mahmoud

Sanna Kuusipalo

Sofia Julin

Kirsi Knuutila